

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' נח ד' חשון תשפ"א

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 642

פנינים יקרים

אלה תולדות נח, נח איש צדיק וכו' (י, ט) רצה לומר אלה הבחינות הנפולים והגרועים שהיו בני דורו של נח עוסקים בהם הן היו תולדות נח במעשיו הטובים כדרשת חז"ל (ב"ר ט) תולדותיהם של צדיקים מעשים טובים שמאותן המדרגות נתולד נח כבוד ה' והפך את בחינת החשך-בחינת הקליפות לבחינת אור בחינת הקדושה. (בת עין)

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו (י, ט) צדיק לבריות ותמים לשמים בדור המבול שהיו רעים לבריות התבלט נח כצדיק לבריות ואילו בדור ההפלגה שהיו רעים לשמים ניכר היה נח כתמים לשמים, וזהו שנאמר צדיק תמים היה בדורותיו היינו בשני הדורות גם יחד. (רבי יוסף אליהו הענקין)

את האלקים התהלך נח (י, ט) פרש"י ובאברהם הוא אומר אשר התהלכתי לפניו נח צריך סעד לתומכו ואברהם מתחזק בצדקו והולך. נח היה אמנם צדיק תמים אך לא היה מספיק בכח התעוררות דלתתא לעורר כביכול תשוקה בבוראנו להשפיע כל טוב ולכך כאשר היה צורך להקים את התיבה היה זקוק להתעוררות דלעילא משא"כ אברהם היה מתחזק בצדקו והשפיע דרך האיתעוררות דלתתא, ודו"ק.

(מאור עינים)

נח איש צדיק תמים היה בדורותיו את האלקים התהלך נח (י, ט) בכוונה מיוחדת פירט הכתוב שלשת המעלות הללו של נח שכן אמרו חז"ל שאנשי דור המבול חטאו בע"ז ג"ע וגזל לפיכך הדגיש הכתוב שנח היה צדיק ונקי מכל אלה, איש צדיק שלא נהנה מן הגזל תמים שלא חטא בג"ע את האלקים התהלך נח שלא נכשל בע"ז. (רבי שלמה הכהן מוילנא)

צהר תעשה לתיבה (י, טו) בא לרמז דהאדם צריך לדבר דבורים בדחילו ורחימו ולהביא אותם לעולם המחשבה הנקרא בינה, זהו שאמר צוהר תעשה לתיבה של תורה ותפלה שתעשה בהירות מעולם המחשבה. (אורח חיים)

ויבא נח מפני מי המבול (י, יז) פרש"י אף נח מקטני אמנה וכו'. והוא פלא גדול לחשוד את נח הצדיק שהיה מקטני אמנה, ונראה לי דהנה בתיבת אמונה שני פירושים האחד מלשון האמנת הדבר והשני מלשון המשכה וגדול. נח מקטני אמנה רצה לומר מאמין שיהיה מבול אך לא רצה שהוא יהיה הממשיך לזרז את המבול. (אוהב ישראל דבשם המגיד מזאלאטשוב)

וישאר אך נח (י, כג) רש"י מביא דעה שנח הוכש על שאיחר להאכיל את הארי ויש להבין מדוע נענש נח כל כך הרי שבתוכה התנהג נח במסירות כלפי אותם שהיו בתיבה. התירוץ מיניה וביה דיקא משום שהאחריות מוטלת על נח וכיון שכך דנו אותו משמים אף על כחוט השערה וד"ל. (רבי אברהם קלמנוביץ)

ויעבר אלקים רוח על הארץ וישכו המים (ח, א) וקשה למה כתיב על הארץ הרי היה כולו מים ולא היה לו להזכיר כאן ארץ, אלא הכלל שהתורה מלמדת לילך בדרכי התשובה, תחילה צריך להרחיק הארציות שלו דהרי צורך האדם בעולם הזה לאכילה שתיה ועוד, אלא שצריך לשמור עצמו מתאוה יתירה והקב"ה כשרוצה לעזור לאדם מוציא רוח טהרה על האדם, וזהו ויעבר רוח טהרה אל הארציות וישכו המים שנעשה כולו טוב ובא לציון גואל אמן. (רזין דאורייתא)

ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה (ח, יא) הוית מתאים ליונה שכן היונה אינה מחלפת בן זוגה וגם הוית אינו מקבל הרכבה של מין אחר, וכן מובא בירושלמי (כלאים פ"א ה"ז) על הפסוק בניך כשתילי זיתים ללמדנו דרך חיים שהכשר מתדבק רק עם כשרים. (רבי צבי הירש פרבר)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

לכבוד

ידידנו היקר והנאמן

קבלתי את מכתבך. אני משתתף עם כאבך הפיזי הנובע מכאב נפשי בשאיפה להגיע לשלימות מציאות האדם, שבגלל זה הוא בא בכלל לעולם עם מציאות גוף שלו שהוא בעצם אין, חיי של הגוף הם כמו מציאותו של התינוק. אם קיים תינוק בעולם - קיימת גם אמה בעולם!

לפיכך מוכרח בן אדם לעבור את יסוריו בכדי שיבוא דרכם לשלימות ההבנה הזאת ולהיאבק עם עצמו מאבק, שיביא לו, שיתחיל להבין תכליתם של חבלי הלידה שלו, כמו שאשה הצריכה ללדת היא מוכרחה לעבור תשעה חדשי הריון מלווה יסורים, ובשעת הלידה יש לה יסורים גדולים, אך אח"כ מקבלת ע"י זה עונג אין סוף שאי אפשר לתאר בדמיון - כך בן אדם מוכרח לעבור יסוריו כדי שגופו שהוא בבחינת תינוק יהפך לנפש, ומזה נודע לו שהוא בא לשלימות הנפש. ובהגיע האדם להכרה זו הוא מתחיל לחיות כמו התינוק עם אהבת אמה לבנה.

ברגע זה נגמרים כל יסוריו ומתחיל לחיות בפחד מתמיד שלא יהא מנותק מהאמה שהיא בבחינת נפש, זאת אומרת שהוא עצמו האמה, כי הוא לא חי בחיק האמה כתינוק - רק ע"י עצמו שהוא נעשה נפש.

וזאת היא מציאות הבחירה, הכוונה שלא יראה את עצמו שהוא עושה ביונס, שהוא לומד תורה, שהוא מרגיש את עבודתו, הוא

מצליח, הוא מתגאה וכדו'; ואם נכשל, הוא נשבר. אלא האדם צריך להיות תמיד בתקיפות מיום הוולדו עד יום מותו, שהוא רק בבחינת תינוק, שהוא לא מוצא את ה' ע"י ידיעה או רגש אלא ע"י מצבו בתור תינוק שנולד מאמה. הוא נברא וקיים בורא בשבילו. מכיון שהוא נברא - קיים בורא בשבילו וזה מה שאמר דוד המלך "כגמול עלי אמו, כגמול עלי נפשי" היינו כמו שאני בבחינת תינוק .

בתקופה חמורה זו לכלל ישראל ולעם השוכן בציון בפרט, צריכים יותר מתמיד להתחזק ולהתאמץ, וללחום את מלחמת החיים כל אחד עם עצמו, עם טבעו השולט בו ולחגור עוז עם רצון אדיר להכרת הסכנה הגדולה, אך לחיות עם הסכנה תמיד, כי זה פתח ההצלה שלא נאבד חלילה ולא נבוש ולא ניכלם לעולם ועד.

בזמן כזה צריך כל אחד ואחד לבדוק בגנוי נפשו, לברר תכליתו בחיים ולהמליך את הבורא על כל מעשיו, ולחיות כל נשימה ונשימה בבחינת מציאות האין, ושיוברר לו היטב שאין שום אחיזה בעולם מלבד מציאות האין של הבורא יתברך שמו.

וזהו המשמעות של "מה אני בורא אף אתה בורא", היינו שכמו אצל הבורא ברוך הוא, אין אצלו שום ספק שאין זולתו ואין בלעדו - כך גם אצל הנברא האדם צריך להיות ברור ומוסכם בלבו שכל עשיה ועשיה שיש לו בורא שהוא בעל הכחות של העשיות, וזהו "אף אתה בורא", שמצד האדם נתפרסם ונתגלה בעולם שיש בורא ושזכה האדם

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

להגיע לכך - הרי כל העולם כדאי הוא לו, כי הגיע עם זאת לתכלית הבריאה ותכלית השלימות, וזהו סדר גאותן של ישראל, שע"י הגאולה הפרטית של כל אחד ואחד ע"י "דרך אמונה בחרתי" תלך ותתפשט הבחינה הכללית של הגאולה השלימה

בבחינת "ומלאה כל הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים ובא לציון גואל ברינה במהרה בימינו אמן. להמשיך בינתיים לומר את התהלים עד אחרי חג הפסח.

יציג דורש שלואק

הנער והסורק שצריכים לעבור בעולם הזה

אתה הולך בהדרגה והכל נכון מה שאתה מדבר,

אבל המדרגה שלך, הוא בחינת ניצנים, ועוד צריכים להתבשל, להיות בוסר, ועד שמגיעים למדרגת פרי מבושל, להנות מעמלינו, (צריכים לעבור) הרבה צער, כאבים, ויסורי תופת.

האדם, רואה וחי שאחיותו היא בלי אחיזה ובלי מוח, רק בפחדים של סכנה עם צעקות מתוך דבקותו. מפני שאחיותו הגשמי שהנשמה נמצאת בו הולך ופוחת מגופו, עד שנשאר בלי גוף וחי לנצח, ואחרי ככלות הכל לבדו ימלך נורא.

לשטן שליחות מהבורא, ז"א שהבורא מתחפש עצמו עם סיבותיו, ואדם סיבה לפרסומו על ידי שלמות העלמה של אדם. כמו שהבורא טמיר ונעלם מעיני כל, כך הסיבות לפרסומו הם טמירים ונעלמים, ולהגיע לעמדתו לחיות אתו בד בבד, צריכים להתפשט מהעור ולהיות "כליל תקטר כעולה וכקרבן", וצריכים לעבוד

שבעתיים מזוקק, עד שבאים למדרגת אפר, כקרבן.

צריכים לעבור דרכים מסוכנים, מדבריות של נחשים עקרבים, ופחדים שאין דמיון להם, ואין נשימה שלא פורחת נשמתו מרוב פחד, ומרוב פחדים מהדמיון, בא לאדם מחשבות טוב לי חיים ממות... והמחשבות אלה הם בבחינת "והחיות רצוא ושוב" והוא מתיסר ומתענה עד שהוא בא מתוך הענויים לבחינת "חוצפא כלפי שמיא מהניא", כי מתוך כאביו הבחין שיש סיבה לכל חייו והרפתקאותיו.

ובעמלו, נהפך מיסודו, שזה עפר ואפר לרוח ונשמה, והעמל והצער שלא נפסק ממנו ומקבל באהבה, הוא חוזר למקום מחצבתו וחי לנצח תחת כנפי השכינה.

אבל עד שבאים למדרגה של זכוך הנשמה, בן אדם הולך מבולבל ומאמת את כל מחשבותיו.

(אין המשך למכתב)

המשך פנינים יקרים

ותנח התיבה בחודש השביעי על הרי אררט וגו' (ה, ה) הנכון הוא להיות אדם ירא את השם גם בעת שהוא שופע לאדם טובה וברכה ולא כמו הרשעים שרק כשרואים צרות ודינים הם מתעוררים, וזהו ותנח התיבה הוא הדבור מדת המלכות בחודש השביעי שהם מדות העליזות אשר אין שם דינים כי הדינים נסים מלפניהם, ואין צורך לאררט מלשון רהט כי אצל הצדיק הארורים הצרות רהטים מקדמיה. (מאור עינים)

וידבר אלקים אל נח לאמר צא מן התיבה (ה, טו) כאן דיבר עמו בשם אלקים ולעיל בכניסתו לתיבה כתב ויאמר ה', אלא הצלתו ממי המבול היתה שלא כדרך הטבע לכך נאמר בשם הוי' לא כן ההוראה לצאת מן התיבה ולהתנהל בדרך הטבע שהוא בשם אלקים. (רבי שמואל רוזובסקי)

ויאמר ה' אל אברם (י"ב, א) אמר בעל חרושי הרי"ם: החסידים משתוקקים שיהיה להם רבי, ולמה לא תהיו משתוקקים לבקש שיהיה לכם ג' מדות הללו 'עין טובה' 'רוח נמוכה' ו'נפש שפלה' ואז תהיו מתלמידיו של אאע"ה, והוא יהיה לכם הרבי?! (שיח שרפי קודש)

לך לך מארצך (י"ב, א) איתא במדרש: הה"ד מי יתן לי אבר כיונה אעופה אשכונה וכו' היונה הזו בשעה שהיא פורחת היא יגיעה קופצת וכו', בגמ' איתא שבני ישראל נמשלו ליונה, היינו שבני ישראל כמו יונה שאין לו מנוחה שלימה. (אמרי אמת)

לך לך... אל הארץ אשר אראך (י"ב, א) אין אדם יכול לבא לזה האור המאיר השופע עליך כי אם בהחלף ומוציא עצמו מהגופניות שלא ישמע ולא ירגיש בהנאות ותאוות העולם הזה כדרך הרשעים שהולכים תמיד בלכלוכים וכד' אלא יהיה תמיד דבוק בהשם יתברך. (שפתי צדיקים)

לך לך מארצך (י"ב, א) פרש"י: להנאתך ולטובתך, והנה אח"כ וילך אברם כאשר דיבר אליו ה', משמע שהלך רק לשמו יתברך ולא להנאתו, וי"ל הענין דהרי כוחות הנפש מעורבים עם הפסולת המבלבלים אותו בעבודת ה', הדרך הנכונה לילך בתומו אע"פ שעדיין אינה נקיה מתערובת הרע עד שהשי"ת ברוב רחמיו יעמידנו בנסיון גדול שיהיה מוכרח לקבל עליו עול העבודה ביותר חזק ואז שמתברר בעצמו חלק הרע שלא היה יכול לברר קודם הנסיון. זה מש"כ ה' לאברם לך לך להנאתך וטובתך אע"פ שיש בה תערובת רע של הנאת עצמך. אעפ"כ אל תסתכל על זה והמשך ללכת בתמימות כאשר דיבר ה' וד"ל. (ס"ק מסלונים)

ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה (יב, ב) מקרא זה נתקיים כדלהלן במצרים ואעשך לגוי גדול, ואברכך במדבר ואגדלה שמך בכניסתם לארץ, והיה ברכה לעתיד לבא שיהיו ישראל מקור הברכות. (הגר"א מוילנא)

כי את כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה ולזרעך עד עולם (יג, טו) הדיוק ממה שנאמר עד עולם. שאברהם אבינו ע"ה לו הובטח ארץ ירושתם שקבלו לאחוזת עולם, משא"כ אצל שאר האומות אף שהובטח להם ארצם במואב ובאדום וכו' בכ"ז לא מוזכר עד עולם כהוכחה שהנתינה זמנית. (רבי יחזקאל אברמסקי)

והאמין בה' ויחשבה לו צדקה (טו, י) וצ"ב מה הערך המיוחד אצל אברהם שהאמונה תחשב לצדקה. ברם לפי שמצינו גבי יעקב שאף שהבטיחו הקב"ה ושמרתיך בכל אשר תלך בכ"ז נאמר וירא יעקב מאד שחשש שמא יגרום החטא, מודיעך הכתוב שאברהם החשיב ההבטחה לצדקה וחסד ולא משורת הדין כמו שנאמר חסד ה' מעולם ועד עולם אפילו שיחטא לכך לא חשש שמא יגרום החטא, ובוזה אברהם שונה מיעקב. (הגר"א מוילנא)

חמסי עליך (טו, ה) הכלל הוא שמניעת הטוב כבר נקרא חמס ואפילו מניעת תפלה שלא התפלל על החולה והנזקק. (הרב שך זצ"ל)

יו"ל ע"י מערכת החברותא רח' עדני 3 ירושלים 91050

☎ 02 - 5829688 פקס: 02 - 5325477

ניתן לקבל במייל: av5829688@gmail.com ת.ד. 5080 ירושלים

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

